

Ukrajiništi

Kamarádi

DVOJAZYČNÉ POHÁDKY A PRACOVNÍ
LISTY PRO UKRAJINSKÉ DĚTI

ДВОМОВНІ КАЗКИ І РОБОЧІ ЛИСТКИ
ДЛЯ ДІТЕЙ З УКРАЇНИ

Časopis pro děti
na poznání různých
jazyků a kultur

KAMARÁDI.EU

Číslo 1, 2022

... Поблагословив їх Сотворитель і провів до райський воріт. Відтоді орють козаки землю, а зброєю захищають її від усякої нечисті. І назвали свій райський куточок – Україна.

Celou pohádku najdete na stranách 4–5

... Pánbůh jim požehnal a vyprovodil až k rajským vratům. Od té doby orají kozáci svou půdu a se zbraní v ruce ji brání proti všelijakým zloduchům. I dali kozáci svému rajskému koutku jméno Ukrajina.

UKRAJINŠTÍ KAMARÁDI – DVOJAZYČNÁ PUBLIKACE PRO NOVĚ PŘÍCHOZÍ UKRAJINSKÉ DĚTI

Jen pár dní po vypuknutí války a uprchlické krize jsme začali zcela dobrovolně tvořit digitální vzdělávací materiály pro nově příchozí děti z Ukrajiny. Vzhledem k faktu, že je až polovina uprchlíků z Ukrajiny tvořena právě dětmi, jsou takové materiály teď naléhavě potřeba. V rámci dětského vícejazyčného časopisu Kamarádi přinášíme „ukrajinský speciál“. Ten je k dispozici ke stažení na našem webu www.kamaradi.eu a je zaměřený na ukrajinské děti (i s nulovou znalostí českého jazyka). Doufáme, že publikace bude užitečná i pro jejich české učitelky, které musí dětem rychle a efektivně pomoci při jejich začleňování do českých škol. Naše snaha je, aby byly naše materiály šířeny, mimo jiné, prostřednictvím krizových center pro ukrajinské uprchlíky, či do českých školských zařízení, která přijímají ukrajinské děti.

Tisk publikace velkoryse podpořila Ofsetová tiskárna SWL za spolupráce s Nadačním fondem Klíček.

Za to srdečně děkujeme!

Doufáme, že svým skromným darem alespoň trošinku usnadníme dětem jejich vstup do naší společnosti. Přejeme si, aby v našich tištěných Kamarádech děti našly průvodce pro své seznamování s naší krásnou a solidární Českou republikou!

Publikace vznikla ve velkém časovém presu a je výsledkem dobrovolné práce mnoha lidí, kteří dali hlavy, ruce a srdce dohromady, aby udělali jeden z vůbec prvních materiálů pro nově příchozí děti z Ukrajiny. Proto prosím odpusťte případné chyby a nedostatky.

УКРАЇНСЬКІ «ДРУЗИ» («KAMARÁDI») – ДВОМОВНА ПУБЛІКАЦІЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

Всього лиш кілька днів після початку війни та біженецької кризи ми добровільно почали створювати електронні освітні матеріали для дітей, які прибувають з України. У зв'язку з тим, що майже половина біженців з України – це діти, такі матеріали терміново потрібні. В рамках нашого багатомовного журналу «Kamarádi» («Друзі») нині видаємо «спеціальний український номер». Ви можете його завантажити на нашій сторінці www.kamaradi.eu. Номер спрямований на українських дітей (також для дітей без знання чеської мови). Сподіваємося, що публікація буде корисна для дітей ш також для їх чеських вчителів, котрі зараз повинні швидко та ефективно допомогти дітям з навчанням у чеських школах. Намагаємося поширювати наші матеріали, окрім інших шляхів, також через кризові центри для біженців або безпосередньо до шкільних установ, котрі приймають українських дітей.

Друк публікації ласкаво забезпечила друкарня Ofsetová tiskárna SWL у співпраці з Надаційним фондом Klíček («Кличек»).

Сердечно їм вдячні!

Сподіваємося, що цим скромним даром хоча б трошки полегшимо дітям їх вхід до нашого суспільства. Бажаємо, щоб наші друковані «Друзі» були для дітей товаришем та помічником в їх знайомстві з нашою чудовою та солідарною Чеською республікою!

Публікація була створена у максимально короткий строк і є результатом добровільної роботи багатьох людей, котрі об'єднали голови, руки та серця, щоб зробити взагалі один з перших матеріалів для дітей, що прибувають до Чеської республіки. Тому, будь ласка, пробачте нам можливі помилочки та недоліки.

Kamarádi

Časopis pro vícejazyčné děti a multikulturní výchovu
číslo 1/2022, ročník 11

vychází: 5x ročně

místo a termín vydání: Praha, březen 2022

evidenční číslo MK ČR: E 20462

číslo ISSN: 1805-966X

koncepce a ilustrace:

© Sevdalina Kovářová Kostadinova

vydává:

Spolek Zaedno

Vocelova 602/3, 120 00 Praha 2, IČ: 26606071

redakční spolupracovníci:

Michal Kovář, Sevdalina Kovářová Kostadinova, Olena Kuriščáková,
Nina Stepaniuk, Diljana Anastasova, Jaroslav Otčenášek, Jiří Královec,
Markéta Královcová a další přispěvatelé

tisk: Ofsetová tiskárna SWL, www.tiskarna-swl.cz

kontakt na redakci:

e-mail: kamaradi@zaedno.org, tel.: +420 603 103 928,
www.kamaradi.eu

Přetisk a jakékoli šíření povoleno pouze se souhlasem vydavatele.

Při citování či sdílení výukových materiálů uvádějte prosím zdroj.

Předčítané pohádky v ukrajinštině najdete na webu
www.kamaradi.eu: Multimedia → Předčítané texty → Ukrajinsky.

Легенда про Україну

Як тільки Господь наш, Сотворитель, поселив на Землі людей, вони одразу почали просити в Бога для себе зручні та вигідні місця для проживання. Не квапились тільки українці. Вони були відпочатку козаками: безпечно мандрували по землі, милувалися красою світу і нікому не заважали. Якось озирнулися і побачили,

що повсюдно снують люди, обживають займані місцини. Тоді пішли і вони до Господа. Тихенько стали за порогом і чекали, бо Творець саме тоді був чимось дуже сильно зайнятий. А коли Сотворитель оглянувся і побачив чубатих вояків, то здивувався:

– А чого вам треба, хлопці? – запитав Господь.

– Та землі-материзни хочемо, Боже!

– Буде вам матінка земля. Ідіть та осідайте он на тому клаптику між морями, – показавши пальцем униз.

– Та там уже іспанці, Боже!

– Ага, то біля них і селіться.

– Не можемо, Господи, там французи, а далі німці, ще якихось людей повно.

Подивився Бог згори і переконався, що все вже роздано. А козаки ну дуже йому сподобались – і не хотів Творець залишати їх без земель.

– Гаразд, – сказав Господь. – Віддам я вам он той куточок понад Дніпром, що залишив собі на земний рай. Але то незвичайний куточок – раїна. Земля там дуже родюча і пахне медом, вода – як молоко, а з неба в душу людей ллється пісня. На той куточок будуть зазіхати нечестивці, тому його треба пильнувати і боронити. Як будете інаправду такими відважними лицарями, як мені видається, то на тій землі станете господарями, а як ні – то рабами нечестивців.

– Згода. Добре, Господи! Буде так, як кажеш. Благослови в дорогу!

Поблагословив їх Сотворитель і провів до райський воріт. Відтоді орють козаки землю, а зброєю захищають її від усякої нечисті. І назвали свій райський куточок – Україна. ■

Pověst o Ukrajině

Jakmile náš Hospodin a Stvořitel obydlel Zemi lidmi, začali ho hned prosit o výhodná a pohodlná místa pro život. Jen Ukrajinci nespěchali. Od začátku to byli kozáci: putovali si bezstarostně po krajině, kochali se krásami světa a nikomu nepřekáželi. Jednou se rozhlédli kolem sebe a spatřili, že všude se hemží lidé a zabydlují obsazená místa. A tak se Ukrajinci vydali za Hospodinem. Tíše stáli před prahem a čekali, poněvadž Pánbůh byl zrovna něčím tuze zaměstnán. Když se Stvořitel ohlédl, uviděl vojáky s chocholy a podivil se: „Copak potřebujete, chlapci?“ „Rádi bychom nějakou otčinu, Bože!“ „Dostanete otčinu. Běžte a usídlte se na támhletem kousku mezi moři,“ ukázal Hospodin prstem dolů. „Ale tam už jsou Španělé, Bože!“ „No tak se usaďte vedle nich.“ „Nemůžeme, Hospodine, tam už jsou Francouzi, a dál Němci a ještě plno dalšího všelijakého lidu.“ Pánbůh se podíval shora a vskutku: vše už je rozdáno. Avšak kozáci se mu tak zalíbili, že je nechtěl nechat bez vlasti. „Tak dobře,“ pravil. „Dám vám tamten koutek nad Dniprom (Dněprem), který jsem si nechal pro zemský ráj. To ale není jen tak obyčejná krajina, je to spíš rajina: země je tam tuze úrodná a voní medem, voda je jak mléko a z nebe do lidských duší plyne píseň. Po tomhle kousku se budou sápat zloduchové, proto jej musíte hlídat a bránit. Pokud se doopravdy ukážete jako stateční a čestní rytíři, za které vás mám, budete v té zemi panovat, jinak se stanete otroky padouchů.“

„Platí. Dobrá, Hospodine! Staň se, jak pravíš. Požehnej nám na cestu!“ Pánbůh jim požehnal a vyprovodil až k rajským vratům. Od té doby orají kozáci svou půdu a se zbraní v ruce ji brání proti všelijakým zloduchům. I dali kozáci svému rajskému koutku jméno Ukrajina. ■

Ukrajinský lidový kroj

Український народний костюм

Ukrajinská pohádka • Українська казка

Ох

Жили-були чоловік та жінка. І був у них син, та таке ледащо, що й пальцем не поворухне ні вдома, ні на дворі. Та й вирішив батько віддати сина в найми, щоб навчився він щось робити. Взяв сина та й повів.

Йдуть та йдуть, чи довго, чи недовго, аж увійшли у такий темний ліс, що тільки небо та земля. Увіходять у ліс, притомилися трохи; а там над стежкою стоїть обгорілий пеньок; батько й каже:

– Притомився я, сяду, одпочину трохи.

От сідає на пеньок:

– Ох! Як же я втомився!

Тільки це сказав, аж з того пенька – де не взявся – вилазить такий маленький дідок, сам зморщений, а борода зелена аж по коліна.

– Що тобі, – пита, – чоловіче, треба од мене?

Чоловік здивувався: де воно таке диво взялося? Та й каже йому:

– Хіба я тебе кликав?
Одчепись!

– Як же не кликав, – каже дідок, – коли кликав!

– Хто ж ти такий? – пита чоловік.

– Я, – каже дідок, –

лісовий цар Ох. Чого ти мене кликав?

– Та цур тобі, я тебе і не думав кликати!

– Ні, кликав, ти сказав: Ох!

– Та то я втомився, – каже чоловік, – та й сказав: ох!

– Куди ж ти йдеш? – пита Ох.

– Світ за очі! – каже чоловік. – Веду оцю дитину наймать, може, його чужі люди навчать розуму.

– Найми, – каже Ох, – у мене, я його навчу.

– Добре, – каже чоловік.

От ударили по руках, запили могорич гарненько, – чоловік і пішов собі додому, а сина повів Ох до себе.

От як повів його Ох, та й повів аж на той світ, під землю, та привів до зеленої хатки, очеретом обтиканої, а в тій хатці усе зелене: і стіни, і лавки зелені, і Охова жінка зелена, і діти, сказано – все, все...

– Ну, – каже Ох, – піди ж, наймитку, дровець урубай та наноси.

Наймиток пішов. Чи рубав, чи не рубав, та ліг на дрівця й заснув. Приходить Ох – аж він спить. Він його взяв, звелів наносить дров, положив на дрова зв'язаного наймита, підпалив дрова... Згорів наймит! Ох тоді взяв попільць, по вітру розвіяв, а одна вуглина і випала з того попелу. Ох тоді її сприснув живущою водою, наймит знов став живий, тільки вже моторніший трохи. Ох оп'ять звелів дрова рубать – той знов заснув. Ох підпалив дрова, наймита спалив, попільць по вітру розвіяв, углину сприснув живущою водою – наймит знов ожив і став такий гарний, що нема кращого! От Ох спалив його і втретє, та оп'ять живущою водою сприснув углину – і з того ледачого парубка та став такий моторний та гарний козак, що ні здумать, ні згадать, хіба в казці сказать. ■

Ach

Zili jednou muž a žena. A měli syna, ale byl to takový lenoch, že nezhnul prstem ani doma ani na dvoře. I rozhodl se otec, že dá syna do služby, aby se naučil něco dělat. Vzal syna a vede ho pryč.

Jdou a jdou, dlouho či ne, až přišli do tak tmavého lesa, že není vidět ani na krok. Vešli do lesa, byli už trochu unavení, když tu vidí u cesty ohořelý pařez. Otec povídá:

– Nějak jsem se unavil, sednu si a odpočinu si trochu.

Sedá si a říká:

– Ach! To jsem unavený!

Jen co to vyslovil, kde se vzal, tu se vzal – vylézá z pařezu malý dědek, celý svraštělý a vousy má až ke kolenům.

– Co potřebuješ, člověče? – ptá se.

Muž se podivil: kdepak se vzaly ty čáry? A povídá dědkovi:

– Copak jsem tě volal? Dej mi pokoj!

– Jak to, žes nevolal, když volal! – povídá dědek.

– A kdopak jsi? – ptá se muž.

– Jsem lesní král Ach – říká dědek. – Proč jsi mě volal?

– Zhyň, mámení, ani mě nenapadlo tě volat!

– Ne, volals, řekls: Ach!

– Ale to jak jsem unavený, – odpovídá muž, – tak jsem řekl: ach!

– Kampak jdeš? – ptá se Ach.

– Rovnou za nosem! – říká muž. – Vedu tadyhleto děcko do služby, možná ho cizí lidé něčemu naučí.

– Dej ho do služby ke mně. Já už ho naučím, – povídá Ach.

– Dobrá, – odpovídá muž.

Podali si ruce, zapili to pěkně, muž se vrátil domů a syna vzal Ach k sobě. Jak jej odvedl, tak jej odvedl až do záhrobí, do podzemí, a přivedl k zelenému domku, rákosím ověšenému. A v tom domku bylo vše zelené: stěny a lavice, i Achova žena byla zelená, i děti, zkrátka všecko, všecičko...

– No, běž, čeledíne, nasekej a přines dříví, – povídá Ach. Čeledín šel. Sekal či nesekal, položil se na polínka a usnul. Přišel Ach – a čeledín spí. Vzal ho, přikázal přinést dříví, položil tam spoutaného čeledína, podpálil dříví... Shořel čeledín! Ach vzal popílek, rozprášil jej ve větru a z popela vypadl jeden uhlík. Ach uhlík pokropil živou vodou, čeledín ožil, a už se trochu rychleji otáčel. Ach mu opět přikázal sekat dříví, čeledín zas usnul. Ach podpálil dříví, spálil čeledína, popel rozprášil, uhlík pokropil živou vodou – čeledín ožil a už byl tak pěkný, že by lepšího pohledal. Pak jej Ach spálil i potřetí, a znovu pokropil uhlík živou vodou – a stal se s z toho líného chlapce tak pracovitý a hezký mládenec, že se to ani vypovědět nedá. ■

* čeledín – zemědělský dělník na statku

Як пес по перець ходив

Пси мали справляти комашню. Але то дуже давно було. Вже всьо накупили, іно забули перець купити. Ну, і так післали їдного відважного, що вже добре ся на купецтві розумів, ще по перець. Ну, й той не много ся надумував, побіг до skleпу... Та й купив.

Але, не мав де діти, взяв в писк, а то пече, а тут треба борзенько бігти. А він що робити? Та й під хвіст запхав. А тим часом як там запхав, перець ся розігрів, зачав пекти.

Той як зачав втікати, як зачав втікати – і нема го. Не знати, де ся дів, донині. Пси ще ждуть і нині на того, ци найдуть го. Все гадають, ци не той з перцем, бо ще всьо є, тільки перець нема. ■

Jak šel pes pro pepř

Jednou chtěli psi uspořádat hostinu. Bylo to už dávno. Všechno nakoupili, jen na pepř zapomněli.

A tak poslali jednoho udatného, co se vyznal v kupectví, pro pepř.

Ten dlouho nepřemýšlel a běžel do krámu. Koupil. Ale že neměl ten pepř kam dát, tak si

jej schoval do tlamy. Ono to ale pálí, a pes musí rychle utíkat nazpět.

Co má dělat? Tak si jej naspal pod ocas. Pepř

nechá. ■

se zahřál a začal pálit ještě víc. Pes se tak rozběhl, že jej dodnes nenašli. Bůhví, kam se poděl. Psi pořád čekají a čekají, hledají ho všude. Pořád hádají: „Není to náhodou ten, či tamten?“ Protože všechno už mají, jen ten pepř jim chybí... ■

Як ворона дістала зі дзбанка води

Дві ворони ходили глядати води, бо їм ся дуже хтіло пити, та не знайшли нігде. Нарешті знайшли десь на кошарі в дзбанку. Та не могли дістати, бо було глибоко.

Єдна ворона полетіла собі далі. Друга ся взяла до дзбанку метати каменики, жеби вода наверх вийшла, і напилася. ■

Jak se vrána napila vody ze džbánu

Dvě vrány šly hledat vodu, protože měly ukrutnou žízeň, ale nikde ji nemohly najít. Nakonec ji našly v ovčíně ve džbánu. Ale zaboha se tam nemohly dostat, protože džbánek byl hluboký. První vrána to vzdala a letěla pryč. Ta druhá však začala do džbánu házet kamínky, aby voda vystoupala nahoru. A napila se. ■

Суперечка пса й кома

В коморі ловив кіт миші, а пес загавкав. Кіт вискочив із комори й закричав:

– Чому положиш мені миші?

Пес відповів:

– Відстрашую лихих людей, щоби нам чого не вкрали.

Кіт на се:

– Овва! Важне діло!

– Чому ні? – каже пес. – Як не буду брехати, злодій вкраде хліб.

– Гм; – говорив з погордою кіт, – мене господар більше цінить, бо я бережу йому хліб перед мишами. А ти що? Пильнуєш його перед мишами?

Пес закликав:

– Ні, коте, мене господар більше цінить, бо я стережу його ціле майно.

– Ні, таки мене! – опирався кіт.

– Мене! – боронився пес.

І так оба сперечалися, доки не прийшли злодії й закрали все зі світлиці, а в коморі миші з'їли хліб. Пес, ні кіт не чули нічого.

Господар розлютився та прогнав пса й кота. ■

Jak se pes a kočka hádali

Kočka chytala v komoře myši. Najednou zaštěkal pes. Kočka vyskočila z komory a křičí:

„Pročpak mi plašíš myši?“

Pes na to:

„Odstrašuju zlé lidi, aby nám něco neukradli.“

Kočka povídá:

„Jé, to je mi vskutku důležitá práce!“

„Jakpak by ne,“ říká pes, „když nebudu štěkat, zloděj ukradne chleba.“

„Hm,“ pohrdavě zamručela kočka. „Mě si hospodář cení víc, protože já mu chráním chleba před hlodavci. A ty? Chráníš chleba před myšmi?“

Pes křičí:

„Ne, kočko, mě si hospodář víc cení, protože já mu střežím veškerý majetek.“

„Ne, mě!“ vzdoruje kočka.

„Mě!“ brání se pes.

A tak se oba hádali, až přišli zloději a ukradli všechno ze světlice a v komoře myši snědly chleba. Pes ani kočka nic neslyšeli.

Hospodář se rozzlobil a oba vyhnal. ■

Сніг і заєць

Каже сніг зайцеві:

– Чогось мені голова заболіла.

– Мабуть, ти танеш, тим тобі й голова заболіла, – сказав

заець. Сів на пенюк і гірко заплакав.

– Шкода, шкода мені тебе, сніженьку. Я все по снігу бігав, круглі дірки робив. Від лисиці, від вовка, від мисливця в сніг заривався, ховався. Як я тепер без тебе житиму? Піду до господаря лісу, проситиму, хай він тебе, сніженьку, збереже для мене.

Та й став заець плакати, господаря лісу просити. А сонце вже високо ходить, добре припікає; сніг тане, з гір потоками біжить. Почув зайця господар лісу. Прохання його вислухав та й каже:

– З сонцем змагатись не берусь, снігу зберегти не можу. Зате кожушок твій білий зміню на сіренький, буде тобі влітку легко ховатись між сухого листу, кущів та трави, ніхто тебе не вглядить.

Зрадів заець. Та з того часу щоразу й міняє зимовий кожушок на літній. ■

Sníh a zajíc

Ровіда сніг зайці:

„Nějak mě rozbolela hlava.“

„Asi taješ, proto tě hlava bolí“, říká

zajíc. Sedl si na pařez

a hořce se rozplakal.

„Je mi tě tak líto, snížku. Pořád jsem po tobě běhal, d'olíčky dělal. Před liškou, před vlkem jsem se do tebe schovával. Jak teď bez tebe budu žít? Půjdu za pánem lesa, poprosím, aby tě, snížku, pro mne uchránil.“

A tu začal zajíc plakat a prosit pána lesa. Mezitím už slunce stoupá vysoko, pořádně hřeje, sníh taje, v potůčcích z hor stéká. Uslyšel zajíce pán lesa, vyslechl ho a povídá:

„Netroufám si zápatit se sluncem, nemůžu ti sníh uchránit. Ale změním ti kožíšek na šedý, aby ses mohl v létě schovávat mezi suchým listím, v křoví a v trávě, nikdo tě nespattří.“

Zajíc se zaradoval. Od té doby rok co rok mění svůj zimní kožíšek za letní. ■

Гадюча голова і хвіст

Гадючий хвіст сперечався з гадючою головою над тим, хто з них має ходити наперед.

Голова говорила:

– Ти не можеш ходити наперед, бо ти не маєш ні очей, ні вух.

Хвіст казав:

– Але я зате маю силу, я тобою киваю. Захочеться мені обкрутитися довкола дерева, то й з місця не кинешся!

Тоді голова каже:

– Но, то розійдімся!

І відірвалося тіло від голови й полізло наперед. Та ледве відлізло подальше від голови, натрапило на щілину і впало до неї. ■

Hadí hlava a ocas

Hádala se hadí hlava s hadím ocasem, kdo má chodit vpředu.

Hlava říká:

„Nemůžeš chodit vpředu, protože nemáš oči ani uši.“

Ocas na to:

„Zato mám sílu, hýbu s tebou. Když budu chtít, obtočím se kolem stromu a ani se nehneš!“

Pak hlava povídá:

„Tak se tedy rozejdeme!“

Utrhlo se tedy tělo od hlavy a leze napřed. Ale jakmile se od hlavy vzdálilo, natrefilo na díru a spadlo do ní. ■

Бравий заєць

Іде заєць, зирк – аж стоїть бутель горілки... Напився до нестями, ліг та й спить.

Аж ось іде лисиця. Зраділа вона, що і напитися можна, і закусити є чим. Але, добре напившись, вона теж повалилась спати.

Іде вовк. Напився і теж заснув.

Сплять вони собі. Нарешті першим прочунав заєць. Подивився навкруги та й каже: «Усе чисто пам'ятаю. Але як цих двох убив – ніяк не можу зрозуміти!» ■

Udatný zajíc

Jde si zajíc po cestě, kouká – a vidí tam stát láhev s kořalkou... Opil se, jak zákon káže, lehl si a spí.

Jde kolem liška. Zaradovala se, že natrefila na pití i na něco k zakousnutí. Ale také se opila a usnula.

Jde kolem vlk. I ten se neudržel, opil se a usnul.

Spí tedy takhle všichni pěkně vedle sebe. Najednou se probral zajíc. Rozhlédl se kolem a povídá: „Všecičko si pamatuju. Ale jak jsem zabil tyhle dva – to mi hlava nebere!“ ■

Ukrajinská pohádka • Українська казка

Чарівна палиця

Жили собі дід та баба. Жили бідно. Мали корівку, а кормити Жії було нічим. Та й на пашу по горах ні дід, ні баба не в змо-зі були водити, бо були дуже старі.

Привів дід корову на ярмарок. Ходять навколо корови купці, заглядають їй в зуби. Бачать – корівка хоч і худенька, та здорова. Сторгувалися з дідом, і дід корову продав. Купив собі палицю, щоб було на що спиратися, три кільця ковбаси та буханку хліба, сховав їх у корчах, а решту лишив у корчмі.

Пізно ввечері дід приплився додому. Стара його почала сварити: – А щоб тебе нечиста сила забрала і в скали занесла! Ану, давай гроші!

– Немає грошей, – відповідає дід.

– А де корова?!

– Корову вовки з'їли по дорозі!

– Йди мені геть з очей та без грошей не вертайся! – погрозила жінка чоловікові качалком.

Ранком пішов дід знов до міста. В цей час один пан з панею на прогулянку вийшли. Дуже панові сподобалася дідова палиця.

– Віддай мені палицю, – каже пан.

– Наказую тобі!

– Не дам, не можу, пане, бо палиця – чарівна!

– Яка-така чарівна? Що вона вміє?

Дід озирнувся навкруги та й каже:

– А ось дивіться. – Та й кинув палицю в кущі, де вчора сховав ковбасу.

– Йдіть та погляньте що там.

Йде пан, бачить – оце диво: три кільця ковбаси!

Каже дідові:

– Ану дай, чи й я так могтиму!

Дав дід панові палицю та й каже:

– Ну, киньте її, вельможний пане, скажімо он туди у той кущ.

Кинув пан, побіг з панею дивитись: а в кущі буханка хліба!

– Добра палиця, добра... – бурчить собі пан під носа. – Продай мені цю палицю.

– Ні, пане, не можу. Не на продаж палиця.

– Дам тобі, скільки скажеш!

– Ну, як уже ви так просите, вельможний пане..., – гомонить дід, а сам посміхається про себе. Отримав від пана гарну суму та й пішов додому миритися з жінкою.

Другого дня пішов пан в садок кидати палицю. Кидав, кидав, може сто разів – під акацію, і під дику рожу... та все даремно. Йде пан додому, голову звисив, а тут його вже й пані чекає на порозі з качалкою... ■

Kouzelná hůl

Zili jednou sedlák se selkou. Byli chudí jak kostelní myši. Měli krá-
Zvu, ale nebylo nic, čím by ji krmili. Odvedl sedlák krávu na trh.
Kupci chodí okolo, prohlížejí krávé zuby – kráva byla sice hubenější,
ale zdravá. Udělali obchod a stařík dostal peníze. Koupil si hůl, aby
se měl o co po cestě opírat, koupil tři kolečka klobásy a pecen chleba,
schoval je v křoví u cesty, a zbytek peněz utratil v krčmě.
Pozdě v noci se doplahočil domů. Žena se rozkřikla:

– Aby tě čerti do skal odnesli, kdes nechal tržbu?!

– Peníze nejsou.

– A kdepak je kráva?!

– Krávu snědli vlci po cestě.

– Jdi mi z očí a bez peněz se nevracej! – zamávala na muže selka válečkem.

Ráno jde stařík zpátky do města. Po cestě potká vznešeného pána s paní, jak jdou na procházku. Pánovi se zalíbila sedlákova hůl.

– Hned mi dej svou hůl, to je rozkaz!

– Kdepak, vašnosti, nemohu! Ta hůl je kouzelná.

– Jakpak kouzelná? Co umí?

– Tak prosím. – Stařík hodil hůl do křoví, kde schoval klobásu.

– Jděte se podívat, pane, co tam najdete.

Pán se podíval... A hle – tři kolečka klobásy!

Povídá sedlákovi:

– Jestlipak to také svedu, půjč mi ji!

Stařík dal pánovi hůl do ruky a povídá:

– Hodte ji, vašnosti, třeba tamhle do toho keře a pak se znovu podívejte.

Pán hodil a už se běží s paní podívat: pod keřem leží pecen chleba.

– Dobrá hůl. Dobrá... – mumlá si pán. – Koupím si ji.

– Ne, pane. Ta není na prodej!

– Dám ti, kolik si řekneš!

– No, že jste to vy, vašnosti, budiž... – povídá stařík a pod fousy se usmívá. Řekl si o pěknou částku a vrátil se veselý domů usmířit se se ženou.

Druhý den ráno šel pán hůl vyzkoušet do své zahrady. Házel s ní asi stokrát pod akáty a pod šípky... Marně. Vrací se domů se svěřenou hlavou a na prahu už stojí jeho paní s válečkem... ■

Јак Квітець до Березня в гості їздив

Колись покликав Березець Квітець до себе в гості. Квітець поїхав возом, а Березець заходився та такого нароби́в, що мусив Квітець додому повернутися: сніг, мороз, завірюха! На другий раз знов поїхав Квітець до Березня в гості, та на цей раз уже не возом, а саньми. Березець пустив тепло, сніг розтав, річки розлилися, – знов мусив вернутися Квітець. Скаржиться Травневі: – Скільки вже разів зриваюсь їхати до березня в гості, та ніяк не доїду – ні возом, ні саньми. А Травець Квітець радить: – Я тебе навчу: візьми воза, сани й човен, тоді доїдеш. Послухав Квітець. Їде саньми, а санях воза й човен везе. Березець дав тепло, сніг розтав. Тоді Квітець кладе сани й човен на воза і далі їде. Став знову мороз і сніг – Квітець поклав човен і воза на сани. Далі розтав сніг, скрізь річки, тоді Квітець склав на човен сани й воза і поплив по воді. Приїхав до Березня в гості. Здивувався Березець: – Хто тебе навчив, як до мене дістатися? – Та Травець порадив. Березець і каже: – Зажди ж ти, Маю, я ще тобі крильця обшмагаю! То від цього й тепер в травні морози бувають, бо Березець і досі сердиться на Травня. ■

Јак Duben јel k Březnu na návštěvu

Rozval jednou Březen svého bratra Dubna na návštěvu. Duben vyrazil na žebříňáku, ale Březen se rozzuřil a nadělal takovou paseku, že se Duben musel vrátit: sníh, mráz, vánice! Podruhé se zas rozjel Duben k Březnovi na návštěvu, ale tentokrát už ne vozem, ale na saních. Březen pustil teplo, sníh roztál, řeky se rozvodnily – opět

se musel Duben vrátit. A tak si postěžoval Květnovi: – Už poněkoli-káté vyřáším k Březnovi na návštěvu a ne a ne k němu dorazit – ani vozem, ani na saních. Květen Dubnovi radí: – Já tě naučím, jak na to: vezmi žebříňák, sáně a člun, pak dojedeš. Duben poslechl. Jede na saních a veze na nich vůz a člun. Březen dal teplo, sníh roztál. Duben naložil sáně a člun na vůz a jede dál vozem. Zase začalo mrznout, napadl sníh – Duben vyměnil vůz za sáně a jede dál. Tu najednou sníh roztál, všude plno vody. Duben naložil sáně a vůz do člunu a pluje dál po vodě. Dorazil k Březnovi. Ten se diví: – Kdo tě naučil, jak se ke mně máš dostat? – Ále, Květen mi poradil. Pak Březen povídá: – No počkej, počkej, Máji, mrazy ti křídélka otrhají! A proto od té doby ještě i v květnu bývají mrazy – to se Březen na Května pořád zlobí... ■

Весна красна квітками,
а осінь пирогами.
Jaro se zdobí kytkami
a podzim buchtami.

Весняний день рік годує.
Jarní den celý rok živí.

Травневий дощ все одно,
що з грибами борщ.
Májový deštiček jak
čerstvý chlebiček.

Сухий березень, теплий квітень,
мокрый май – буде каша й коровай.
Suchý březěn, teplý duben, mokrý
květen – bude kaše i chleba pecen.

Якщо птахи в'ють гнізда на
сонячному боці дерев –
на холодне літо.

Když ptáci staví hnízda na sluneční
straně stromů, léto bude chladné.

Травень холодний –
не будеш голодний.
Studený máj – ve stodole ráj.

Стук-стук, молоток,
На тім боці холодок,
А на нашім сонечко
Торкає віконечко.
Ťuk-ťuk, kovadlinka,
z tamté strany ziminka,
z téhle zase sluníčko
posílá nám psaníčko.

Вийди, вийди, сонечко,
На дідове полечко,
На бабине зіллячко,
На наше подвір'ячко!
Vyjdi, vyjdi, sluníčko,
na dědovo políčko,
na babiččin póreček,
na celý náš dvoreček.

Крук і лисиця

Крук украв шматок м'яса і сів на якесь дерево. Побачила це Лисиця з захотіла відібрати м'ясо. Вона стала перед Круком і почала вихвалити його велич і красу, кажучи, що йому найбільше з усіх годилось б царювати над птахами, і це сталося б напевно, коли б він мав голос.

Крук хотів похвалитися, що голос у нього є, закрюкав і випустив м'ясо. Лисиця підбігла, схопила м'ясо і сказала: «О Круче, коли б ти мав також розум, тобі більше не бракувало б нічого, щоб стати царем».

Ця байка стосується нерозумної людини. ■

Havran a liška

Jednou ukradl havran kus masa a usedl s ním na větev. Liška to uviděla a napadlo ji, že by mu to maso sebrala. Postavila se před havrana a začala jej vychvalovat, že prý by měl pro svou krásu a vznešlost mezi všemi ptáky kralovat. A jistě by se tak stalo, kdyby k tomu měl ještě pěkný hlas. Havran se chtěl hlasem pochlubit, zakrákal a pustil maso ze zobáku. Liška maso honem sebrala a povídá: „Ó, havrane, kéž bys tak ještě měl rozum, pak by ti ke kralování už nic nechybělo.“

Nevěř lsti a vždy si zachovej zdravý rozum! ■

Хлібороб і його діти

Хлібороб, відчувши, що скоро помре, вирішив навчити своїх дітей добре обробляти землю. От він покликав їх і сказав: «Діти, в одному з моїх виноградників закопано скарб». Після його смерті діти взялися за лемеші та мотики і скопали все своє поле, але так і не знайшли скарбу. Зате врожай з виноградника був у декілька раз більший.

Байка доводить, що скарб для людей – це набуте працею. ■

Sedlák a jeho děti

Jeden sedlák, když ucítil, že brzy zemře, rozhodl se, že naučí své děti pořádně obdělávat půdu. Zavolal si děti k sobě a povídá: „Děti, na jedné z mých vinic je zakopaný poklad.“ Po smrti sedláka chopily se jeho děti pluhů a motyk a daly se do orání a kopání. Celé pole obrátily, ale poklad nenašly. Zato sklizeň z vinice byla tenkrát několikrát bohatší.

Poklad je pro člověka to, co získá svou prací. ■

На Івана, на Купайла
В чисте поле я пішла,
Трави в полі назбирала
І вінок собі сплела.
Ой, по річці його пуцу,
Хай по течії пливе...
Хай по течії пливе...
Плаче серденько живе.

Na Ivana, na Kupajla
Šla jsem na pole,
Byliny jsem nasbírala,
Věneček jsem si uvila.
Pustím jej po řece,
Ať po vodě plyne,
Ať po vodě plyne...
Srdíčko mé hyne...

Ой на Купала, на Івана
Там ластівонька купалася,
На беріжечку сушилася,
Дівка Настуня журилася,
Що ще рушничків не наткала,
Собі Петруся сподобала,
Що ще рушничків не зробила,
А вже Петруся полюбила

Oj, na Kupala, na Ivana
Vlaštovička se koupala,
na břehu se sušila.
Dívka Naša se soužila,
že ještě ručníky neutkala,
a už si Petříčka zamilovala.
Že ještě ručníky neušila,
a už si Petříčka oblíbila.

Вулицею йдем, Купайло несем.
Наше Купайло у лісі було.
Ми його знайшли, в село принесли.
А ви, дівочки, плетіть віночки.
Ви, молодиці, – по купайлиці.
А ви, бабусі, збирайтеся всі.
Хлопці, дивіться та й не казіться.

Po ulici jdeme, Kupajla neseme.
Naše Kupajlo v lesíku bylo.
My jsme je našli, do vsi přinesli.
Děvčata, zpívejte, věnečky vijejte.
A vy, páni, kupajlici
přineste nám na ulici.
A vy, staré babičky,
přineste koláčky.
Vy se, chlapi, dívejte
a moc tu nešílejte.

Ukrajinská pohádka • Українська казка

Як соловейко чоловіка розуму навчив

Один чоловік піймав соловейка і хотів його з'їсти. Але пташок каже до нього:

– Ні, ти мною не наїсися, чоловіче; краще пусти мене, і я тебе навчу трьох речей, які тобі у великій пригоді стануть.

Той чоловік втішився і пообіцяв відпустити, якщо той добре скаже.

І каже соловейко:

– Ніде того не їж, що не годиться. Ніде того не шкодуй, чого вже не можна повернути. Ніколи річам неподобним не вір.

Почувши це, чоловік пустив соловейка.

А соловейко хотів довідатись, чи навчився той чоловік його ради. Полетів угору і каже до нього:

– О-о-о! Зле зробив, що мене пустив! Якби ти знав, який я скарб у собі маю, ніколи не пустив би мене! Бо в мене є дорога і велика перлина; якби ти її дістав, зараз би багатцем зробився.

Почувши те, чоловік дуже засмутився, підскочив угору до соловейка і просив, щоб він повернувся до нього.

Тоді соловейко каже:

– Тепер я пізнав, що ти дурний чоловік. Все, що я тебе вчив, пішло марно. І шкодуєш за тим, що вже не може повернутись. Неподібній речі ти повірив! Дивися, який я маленький. Де ж у мені може вміститися велика перлина?!

Та й полетів собі. ■

Jak slavík učil člověka moudrosti

Jeden člověk chytil slavíka a chtěl ho sníst. Ale ptáček mu říká:

„Ne, já tě nezasytím, člověče. Raději mě nech letět a já tě naučím

třem věcem, které se ti jednou budou hodit.“

Muže to potěšilo a slíbil, že ho nechá letět, pokud slavík splní svůj slib.

A slavík říká:

„Nikdy nejez, co ti nechutná. Nikdy nelituj toho, co již nelze vrátit. Nikdy nevěř hloupostem.“

Jakmile to člověk uslyšel, pustil slavíka.

Ale slavíka zajímalo, jestli si ten člověk doopravdy vzal jeho rady k srdci, a povídá mu:

„Ouha! Špatně jsi udělal, když jsi mě nechal letět! Kdybys věděl, jaký poklad u sebe mám, nikdy bys mě nepustil! Neboť mám drahou a velkou perlu; kdybys ji získal, byl by z tebe teď boháč.“

Když to muž slyšel, zesmutněl, skočil po slavíkovi a žádal ho, aby se k němu vrátil.

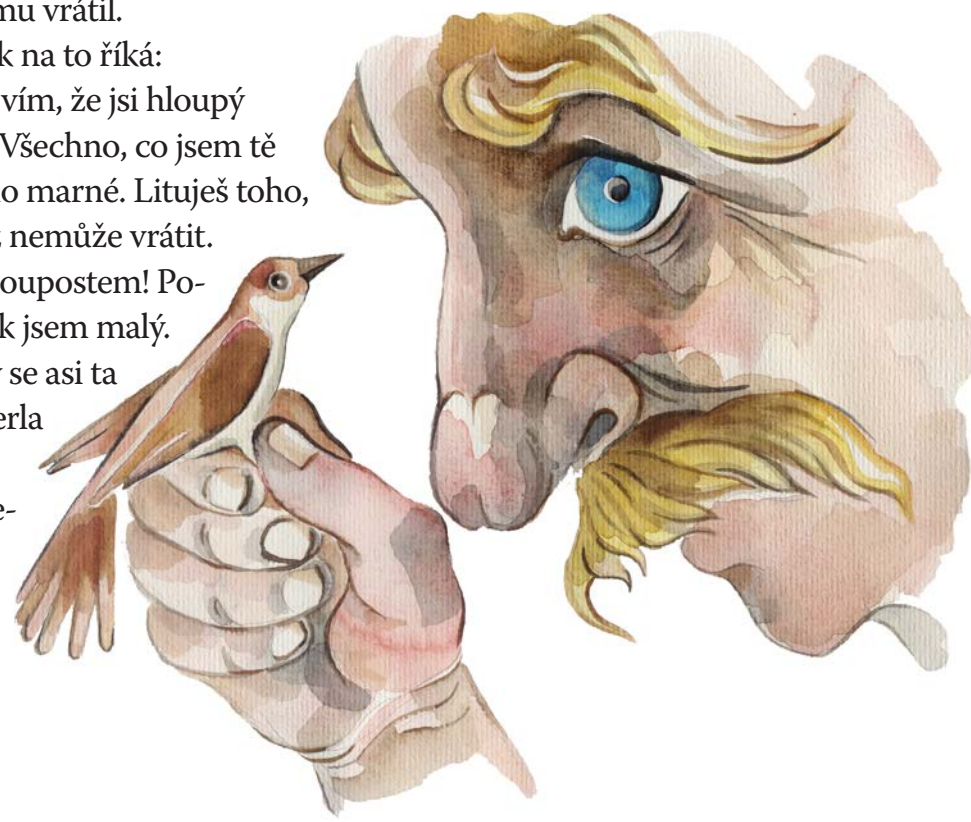
Slavík na to říká:

„Teď vím, že jsi hloupý člověk. Všechno, co jsem tě učil, bylo marné. Lituješ toho, co se již nemůže vrátit.

Věříš hloupostem! Po-
dívej, jak jsem malý.

Kam by se asi ta
velká perla
vešla?!“

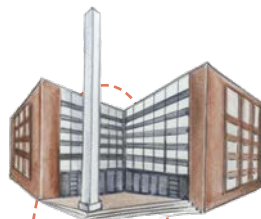
A ule-
těl. ■

Hra • Гра

začátek
початок

Jedno kolo nehraješ.
Пропустишь один хід.

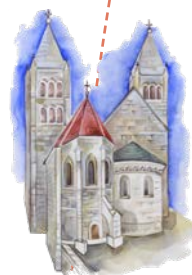
Hraješ ještě jednou.
Ви граєте ще раз.

Jedno kolo nehraješ.
Пропустишь один хід.

Jedno kolo nehraješ.
Пропустишь один хід.

Hraješ ještě jednou.
Ви граєте ще раз.

Pražská cestička

Hra pro 1 až 4 hráče

Příprava hry: Mince a hrací figurky.

Průběh hry: Projděte s panem Ducháčkem krávkolou pražskou cestičkou. Mince má pouze dvě strany – číslo a lev (státní znak). Hodte mincí. Pokud padne číslo, posunete se po cestě o jedno políčko, začíná se u pana Ducháčka. Pokud padne lev – o dvě políčka. Hráči se střídají, vyhrává ten, který se jako první dostane do cíle.

TIP: Pokud stavby neznáte, jistě vám pomůže kniha Jak rostla Praha, kterou najdete na www.kamaradi.eu.

Празький шлях

Гра для 1–4 гравців

Підготовка до гри: монета та фігурки.

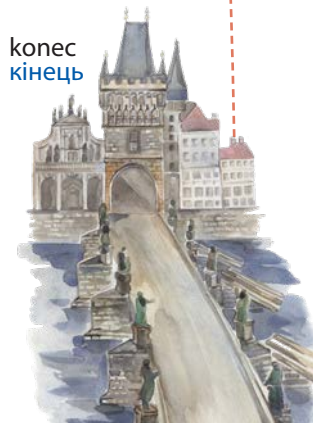
Хід гри: Пройдіться звивистою празькою стежкою з паном Духачком. Монета має лише дві сторони – число і лев. Кидайте монету. Якщо випаде число, ви рухаєтеся на одно поле по дорозі, починаючи з пана Духачка. Якщо випаде лев – на два поля. Гравці йдуть по черзі, виграв той, хто першим прийде до фінішу.

Порада: якщо ви не знаєте будівель, вам безперечно допоможе книга «Як росла Прага», яку ви можете знайти на www.kamaradi.eu.

Hraješ ještě jednou.
Ви граєте ще раз.

konec
кінець

Ukrajinská cyrilice a česká abeceda • Українська кирилиця та чеський алфавіт

U každého písmenka je v závorce uvedeno, kterému písmenu ve druhém jazyce odpovídá či jak se vyslovuje.

Для кожної літери в дужках вказано, якій мові вона відповідає на другій мові або як вона вимовляється.

A (a)	Б (b)	В (v)	Г (h)	Ґ (g)	Д (d)	Е (e)	Є (je)	Ж (ž)	З (z)	И (y)	І (i)
Ї (ji)	Й (j)	К (k)	Л (l)	М (m)	Н (n)	О (o)	П (p)	Р (r)	С (s)	Т (t)	У (u)
Ф (f)	Х (ch)	Ц (c)	Ч (č)	Ш (š)	Щ (šč)	Ь (měkký znak, měkčí výslovnost)			Ю (ju)	Я (ja)	

A (a)	B (б)	C (ц)	Č (ч)	D (д)	Ď (ď)	E (e)	Ě (ě)	F (ф)	G (г)	H (г)	Ch (х)
I (i)	J (й)	K (к)	L (л)	M (м)	N (н)	Ň (ň)	O (o)	P (п)	Q (кв)	R (р)	Ř (рж)
S (с)	Š (ш)	T (т)	Ť (ť)	U (у)	V (в)	W (в)	X (кс)	Y (и)	Z (з)	Ž (ж)	

 Úkol Spojte správně písmena z cyrilice (nahore) s písmeny latinky (dole).

 Завдання Правильно з'єднайте літери кирилиці (зверху) з літерами латинки (внизу).

Г Д С Л З Т Х Е Ш П У В А

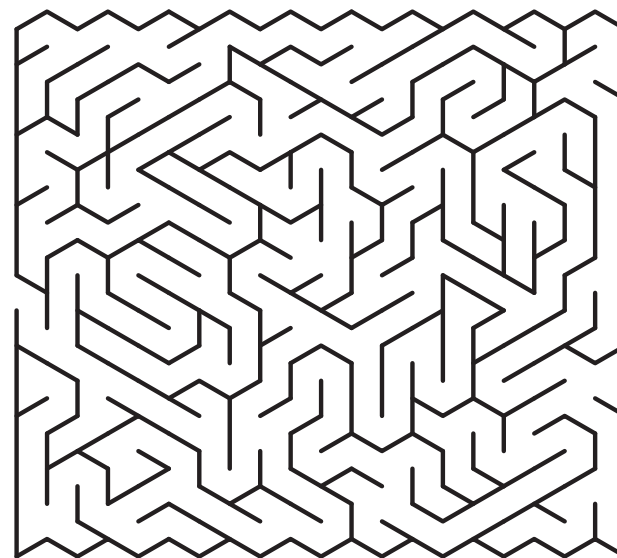
T Š CH H E D P U A S L Z V

Kde leží Česká republika a kde Ukrajina?

Де Чехія, а де Україна?

Najděte myšce cestu k dobrotám z ukrajinských lesů.
Знайди для мишки шлях до їжі з українських лісів.

Úkol Naučte se českou abecedu. U každého písmena je uveden jeho název.

Завдання Вивчіть чеський алфавіт. Кожна літера має назву.

písmeno	název (při hláskování)
A a	á
Á á	dlouhé á
B b	bé
C c	cé
Č č	čé
D d	dé
Ď ě	dě
E e	é
É é	dlouhé é
Ě ě	ije, é s háčkem
F f	ef
G g	gé
H h	há
Ch ch	chá
I i	í, měkké í
Í í	dlouhé í, dlouhé měkké í
J j	jé
K k	ká
L l	el
M m	em
N n	en
Ň ň	eň
O o	ó

písmeno	název (při hláskování)
Ó ó	dlouhé ó
P p	pé
Q q	kvé
R r	er
Ř ř	eř
S s	es
Š š	eš
T t	té
Ť ť	té
U u	ú
Ú ú	dlouhé ú, ú s čárkou
Ů ů	dlouhé ú s kroužkem
V v	vé, jednoduché vé
W w	dvojitě vé
X x	iks
Y y	ypsilon, krátké tvrdé í
Ý ý	dlouhé ypsilon, dlouhé tvrdé í
Z z	zet
Ž ž	žet

ПАМАТУЈІ СИ Česká abeceda vychází z latinky a je doplněna o písmena s háčkem, čárkou nebo kroužkem. Obsahuje také jednu spřežku, a to písmeno ch, celkem se skládá z 42 znaků.

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ чеський алфавіт заснований на латині і доповнюється літерами з гачеком, акутом чи кільцем. Він також містить одну складову букву ch, всього 42 символи.

ÚKOL Která písmena mají háček, čárku nebo kroužek? Spojte správně.

ЗАВДАННЯ Які літери мають гачек, акут чи кільце? З'єднайте правильно.

Č	Ó	č	š	í	ž
ň	ě	ř	ž	ý	ť
á	ů	ď	é	ú	

✓ háček
 ✓ čárka
 ○ kroužek

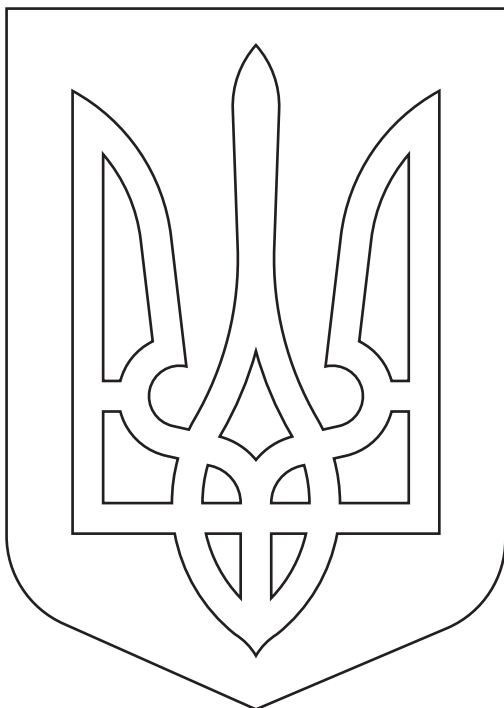

Vlajka a státní znak • Прапор і герб

Vybarvēte
státní znak a vlajku
Ukrajiny.

Розфарбуйте
державний герб та
прапор України.

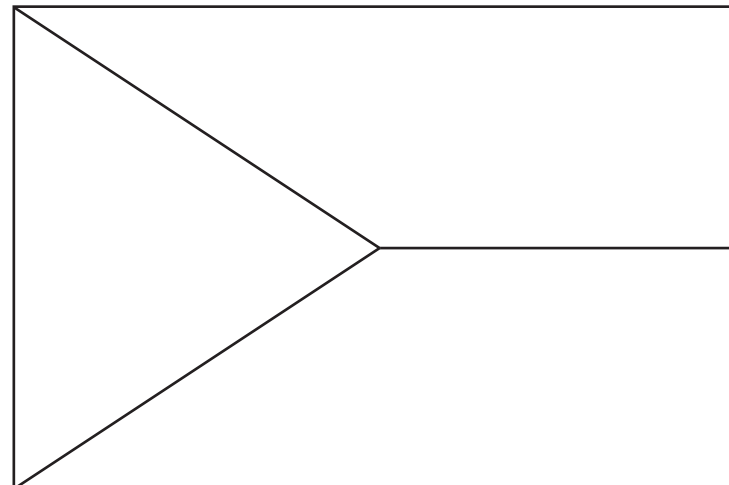
Vybarvēte státní
znak a vlajku České
republiky.

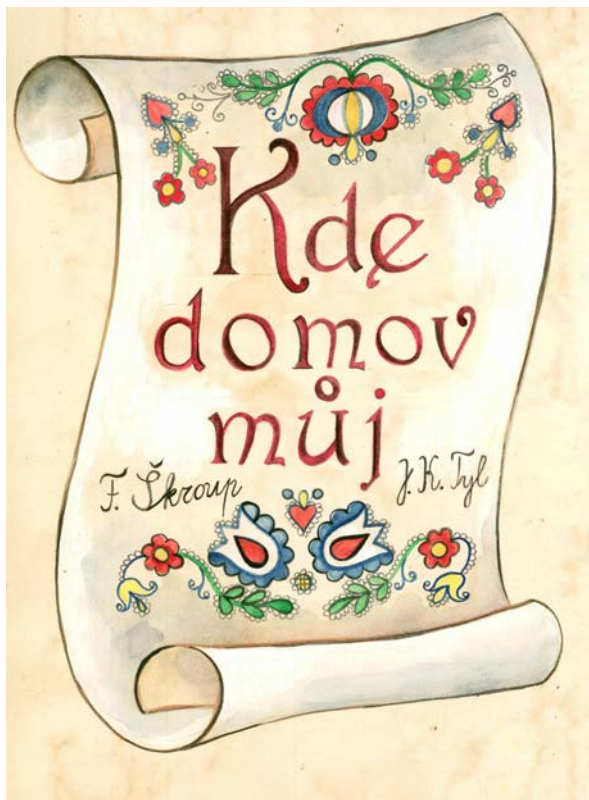
Розфарбуйте
герб і прапор Чехії.

MALÝ
STÁTNÍ ZNAK

VELKÝ
STÁTNÍ ZNAK

Poslechněte si, jak zní státní hymna České republiky.

Послухайте гімн Чеської Республіки.

Státní hymna České republiky

Kde domov můj,
kde domov můj.
Voda hučí po lučinách,
bory šumí po skalinách,
v sadě skví se jara květ,
zemský ráj to na pohled!
A to jest ta krásná země,
země česká, domov můj,
země česká, domov můj!

Державний гімн Чеської Республіки

Де дім мій,
де дім мій?
Вода гучить по лугах,
бори шумлять по скалах,
в саду світить ярий цвіт,
земний рай то на весь світ!
А то є красива земля,
земля чеська, дім мій,
земля чеська, дім мій!

Державний гімн України

Ще не вмерла України і слава, і воля,
ще нам, браття українці, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
і покажем, що ми, браття, козацького роду.

Státní hymna Ukrajiny

Ještě neumřela Ukrajiny ani sláva, ani svoboda,
ještě se na nás, bratři Ukrajinci, osud usměje.
Zhynou nepřátelé naši jako rosa na slunci.
Začneme konečně vládnout v naší zemi.

Duši, tělo, obětujeme za naši svobodu,
ukážeme, že jsme, bratři, z kozáckého rodu.

Česká koruna • Чеська корона

Úkol Na zadní straně českých mincí je český lev a nápis „Česká republika“. Co je kromě hodnoty zobrazeno na přední straně českých mincí? Spojte obrázek na přední straně mincí s textem, který ho popisuje.

Завдання На звороті чеських монет чеський лев і напис «Чехія». Крім вартості, що зображено на лицьовій стороні чеських монет? З'єднайте зображення на лицьовій стороні монети з текстом, який його описує.

Legendární Karlův most v Praze. • Легендарний Карлів міст у Празі.

Gombík, tedy ozdobný šperk z časů Velkomoravské říše. •
Гудзик, декоративна прикраса часів Великої Моравської імперії.

Pomník svatého Václava na Václavském náměstí. •
Пам'ятник святому Вацлаву на Вацлавській площі.

Katedrála svatého Petra a Pavla v Brně. • Собор Святих Петра і Павла в Брно.

Svatováclavská koruna – nejvýznamnější z českých korunovačních klenotů. •
Корона Святого Вацлава – найважливіша з чеських коронаційних коштовностей.

Seskupení Karlova mostu, Národního divadla, kostela sv. Mikuláše a Pražského hradu. •
Ансамбль Карлового мосту, Національного театру, церкви св. Миколая і Празький Град.

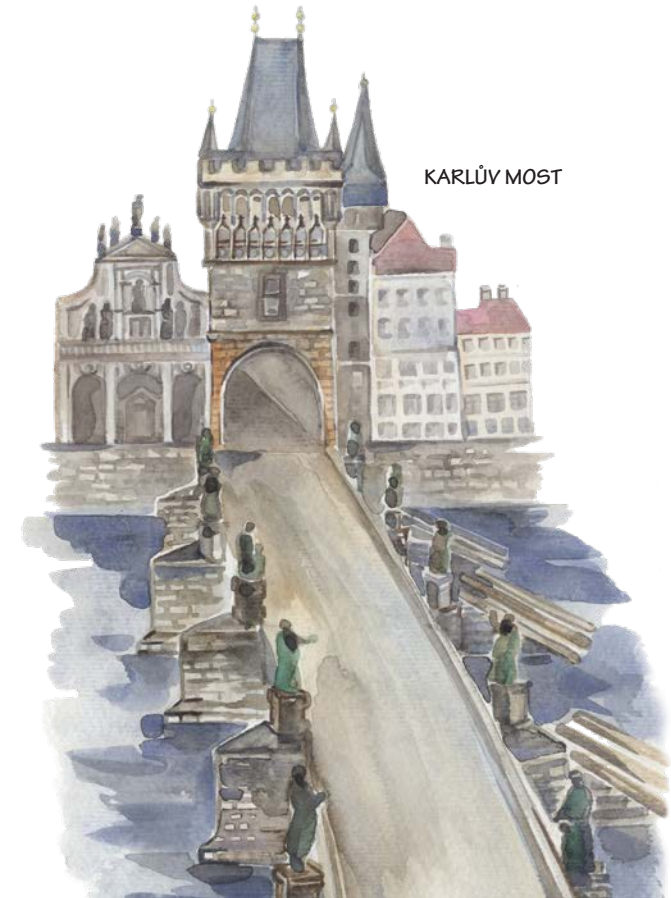
Правильні відповіді:
1 CZK – корона Святого Вацлава, 2 CZK – Великоморавський гудзик (коштовність у формі гудзика), 5 CZK – Карлів міст, 10 CZK – Собор Святих Петра і Павла, 20 CZK – Святого Вацлава на Вацлавській площі, 50 CZK – ансамбль Карлового мосту, будівлі Національного театру, церкви св. Миколая та Празький Град із собором св. Віта.
Справне одповеди:
1 Kč – Svatováclavská koruna, 2 Kč – velkomoravský gombík (šperk ve tvaru knoflíku), 5 Kč – Karlův most, 10 Kč – katedrála svatého Petra a Pavla, 20 Kč – svatý Václav na Václavském náměstí, 50 Kč – seskupení Karlova mostu, budovy Národního divadla, kostela sv. Mikuláše a Pražského hradu s katedrálou sv. Víta.

On-line kvíz

Kdo a co je vyobrazeno na českých penězích se dozvíte v kvízu České peníze. Záložka na webu www.kamaradi.eu: Kvízy → Kvízy vědomostní.

Онлайн-вікторина

Ви дізнаєтеся, хто і що зображено на чеських грошах у вікторині про чеські гроші. Закладка в Інтернеті: вікторини → вікторини знань.

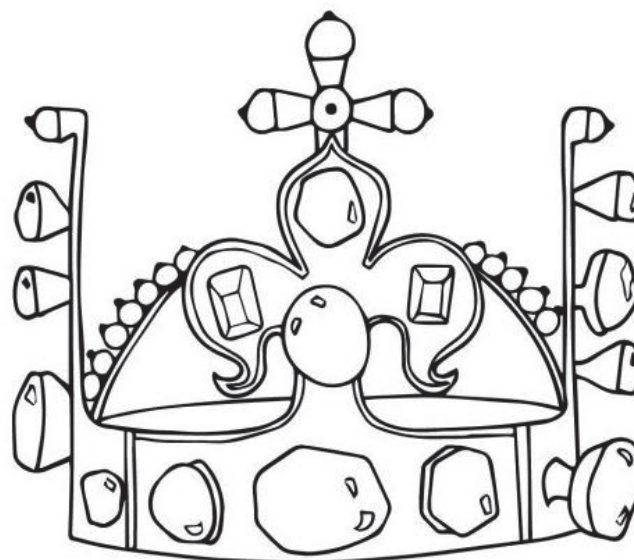
KARLŮV MOST

Vybarvēte

Koruna je nejen česká měna, ale také drahocenný královský klenot. Ta nejdůležitější koruna pro český národ je Svatováclavská koruna.

Розфарбуйте

Корона – це не тільки чеська грошова одиниця, а і дорогоцінна королівська коштовність. Найважливіша корона для чеського народу – корона Святого Вацлава.

SVATOVÁCLAVSKÁ KORUNA

Úkol Kdo je kdo na českých bankovkách? Spojte správně bankovku se jménem osobnosti.

Завдання Хто є хто на чеських банкнотах? Правильно зв'язати банкноту з ім'ям особи.

BOŽENA NĚMCOVÁ
Божена Немцова

FRANTIŠEK PALACKÝ
Франтішек Палацький

EMA DESTINNOVÁ
Ема Дестиннова

TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK
Томаш Гарік Масарик

KAREL IV.
Карл IV

JAN AMOS KOMENSKÝ
Ян Амос Коменський

Правильні відповіді!
100 крон – Карл IV
200 крон – Ян Амос Коменський
500 крон – Божена Немцова
1000 CZK – Франтішек Палацький
2000 крон – Ема Дестиннова
5000 CZK – Томаш Гарік Масарик

Справне одповіді!
100 Kč – Karel IV.
200 Kč – Jan Amos Komenský
500 Kč – Božena Němcová
1000 Kč – František Palacký
2000 Kč – Ema Destinová
5000 Kč – Tomáš Garrigue Masaryk

Mapa České republiky • Карта Чехии

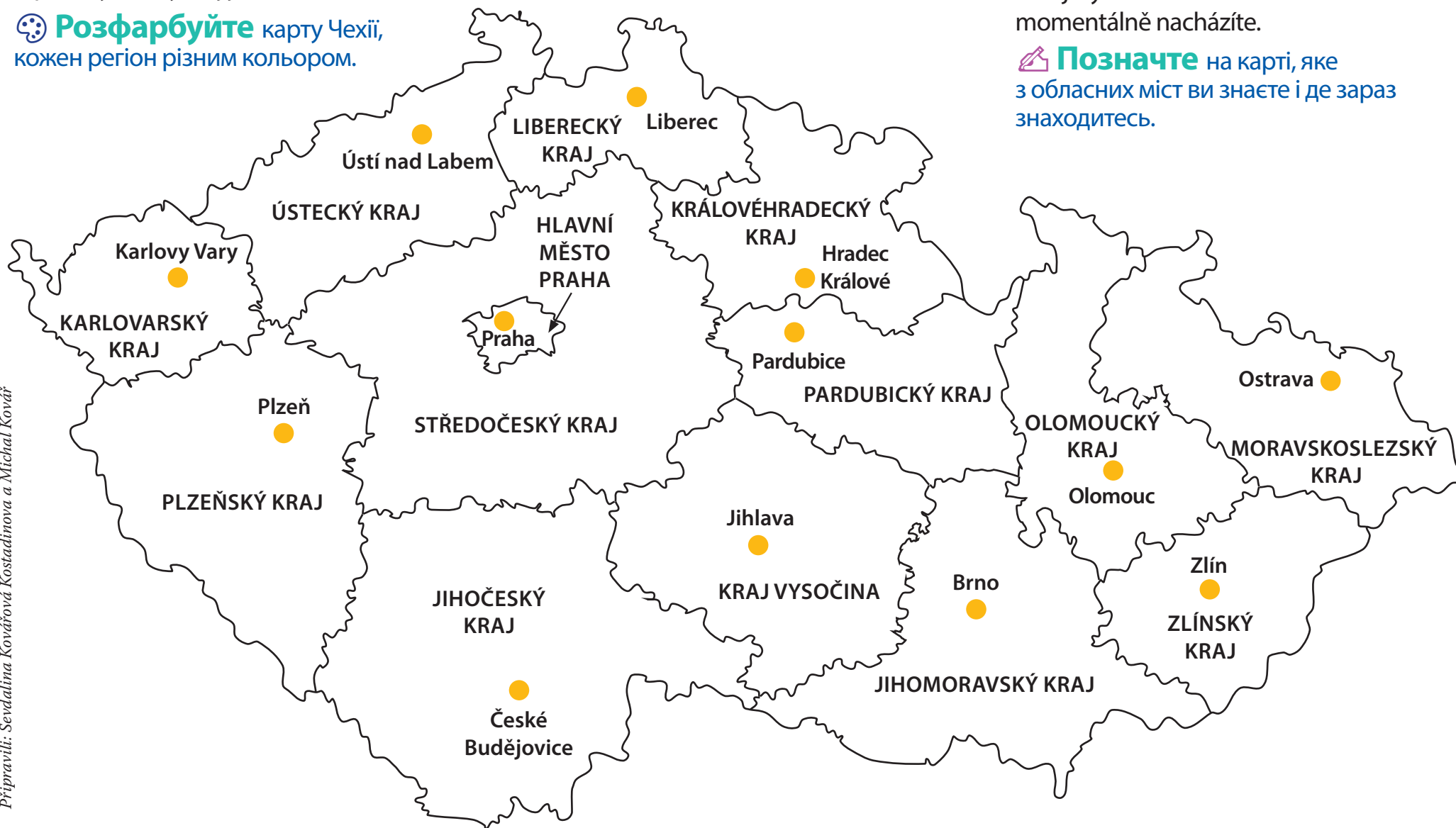

 Vybarvěte mapu České republiky, každý kraj jinou barvou.

 Розфарбуйте карту Чехии, кожен регіон різним кольором.

 Označte na mapě, které z krajských měst znáte a kde se momentálně nacházíte.

 Позначте на карті, яке з обласних міст ви знаєте і де зараз знаходитесь.

Připravili: Sevdalina Kovářová Kostadinova a Michal Kovář

Mapa Evropy (Část) • Карта Європи (частина)

 Vybarvěte mapu Evropy.

 Розфарбуйте карту Європи.

 Označte Označte na mapě, které státy už znáte a kde se právě nacházíte.

 Позначте на карті, які країни ви вже знаєте і де ви знаходитесь.

SWL
OFSETOVÁ TISKÁRNA

Pražská **Ofsetová tiskárna SWL** nám vytiskla tento časopis v nákladu 3 000 kusů zdarma.

Je to firma s dlouholetou tradicí, která zajišťuje nabídku a dodávku kompletní polygrafické výroby. Svým zákazníkům se snaží nabídnout vždy nejlepší možnou kombinaci kvality, rychlosti a ceny. Poradí s realizací Vaší zakázky a navrhne nejvhodnější technologický postup.

www.tiskarna-swl.cz

Nadační fond
Klíček

Nadační fond Klíček a jeho cíle:

- Zlepšovat životní podmínky vážně nemocných dětí a jejich rodin
- Napomáhat návratu přirozených a obyčejných věcí do života vážně nemocných dětí
- Posilovat roli rodiče v péči o nemocné dítě
- Pomáhat při zavádění funkce herního pracovníka a dobrovolníka na dětská oddělení
- Vybudovat dětský hospic
- Podporovat zodpovědný a ohleduplný přístup k vlastnímu životu, k druhým lidem a okolnímu světu, inspirovat k uvažování v souvislostech
- Posilovat občanské chování, zejména ve vztahu jedinec x instituce
- Otevírat diskusi o otázkách nemoci, umírání a smrti a odstraňovat bariéry mezi světem „zdravých“ a světem „nemocných“.

www.klicek.org

ISSN: 1805-966X

